

විප්ලවීය ශ්‍රී ලාංකික ප්‍රජාව අතර ප්‍රතිභාවෙන් පිරි නාට්‍ය ලෝලී සමාජයක් බිහි කිරීම, කලාවට ලැදි සැමගේම ප්‍රයෝගය, අනුග්‍රහය ලැබිය යුතු කාරණාවක් වන්නේය. කලාවක් රස විඳීමට දන්නා මගක පුරවැසියන් තුළින් සමාජය සුරැකීම වන අතර, යහපත් කලාවක් හා රස විඳීමට නොහැකි මනසක් තුළින් ප්‍රඥාවන්තයින් බිහි නොවන්නේය. එය නොමැති තන සමාජයට පැවරීමක් නැත. කලාත්මක මිනිසෙකු බෝ කිරීම යනු ප්‍රඥාවන්තයෙකු බිහි කිරීමයි.

පහ පොත ඇසුරින් ශ්‍රී ලාංකික ඩයස්පෝරා සාහිත්‍යයක් මෙන්ම, හැටුම් ගැසුම් වැසුම් වැනි කලාවන් ලෝකයේ සෑම රටකම පිටවෙහෙ සංක්‍රමණිකයන් අතරින් බිහිවූ නිබ්‍රණය, නාට්‍ය කලාව පිළිබඳව එවැනි ම පොත් විප්ලවයක් අතරින් බිහිවී නොතිබුණු බැව් මගේ විශ්වාසයයි. සිඩ්නි කොළඹ ඩයස්පෝරා රංගනභවය බිහි වූයේ අනම්බෙන් නොවේ. එය නාට්‍ය කලාවට ආදරය කරන ඒ වෙනුවෙන් කාලය, ශ්‍රමය, ධනය වැය කරන පිරිසකගේ අප්‍රතිහත වෛරයෙන් බිහිවූ සාමූහිකත්වයක ප්‍රතිඵලයයි. එහි මූලිකයා ධනන්ජය කරුණාරත්නයි. ධනන්ජය කරුණාරත්න යනු ප්‍රචීන, සම්මානලාභී නාට්‍ය වේදියෙකි. නාට්‍ය කලාවේ නව මං පෙත් සොයා ගන්නෙකි. ගවේශකයෙකි.

සමහර සම්පව, සංවාද මණ්ඩපයක් ලෙසින් වේදිකා ගතවූ මෙම කෙටි නාට්‍ය ශෛලිය නාට්‍යලෝලී රසිකයන්ට නැවුම් අත්දැකීම් මකි.

සිඩ්නි කොළඹ රටේ ව්‍යාපාරික බිහිවූයේ කාලයක් තිස්සේ කෙටිතොන ආ නාට්‍ය වැඩමුළුවක එක් ප්‍රතිඵලයක් ලෙසිනි. එය වාණිජ පරමාර්ථවලින් මිඛිබට ගිය සමාජ ප්‍රවර්ධනයක් වෙනුවෙන් ඇප කපා වි සිටින ව්‍යාපාරිකයකි. ඉදිරියේදී ගුණාත්මක බවෙන් ඉහළ නිර්මාණ සේම ඒ තුළින් මතු වෙන සමාජ කතිකාව මගින්, හොඳ විචාරශීලී මනසකින් යුක්ත වූ ප්‍රේක්ෂකයන් රැසක් මෙම ඩයස්පෝරා රංගන ක්‍රියාවලිය තුළින් මතුකර ගැනීම මෙම ව්‍යාපාරිකයේ අරමුණයි. එසේම නාට්‍ය රචනයේ සිට නිෂ්පාදනය දක්වා වැඩමුළු පවත්වමින් මෙවැනි රටක ප්‍රධාන ධාරාවේ සහයෝගය නොලබන සංස්කෘතික හා සමාජ ප්‍රශ්න හා ගැටළු සාකච්ඡා කිරීමටත්, විප්ලවීය නාට්‍ය සංස්කෘතිය වැඩි දියුණු කිරීමත් ඔවුන්ගේ ව්‍යාපාරිකයේ තවත් අරමුණකි.

නාට්‍ය සංස්කෘතියක් යනු කුමක්ද? ධනන්ජය එය මෙසේ විග්‍රහ කරයි. නාට්‍ය රචනය, නිෂ්පාදනය රංගන ආදී නිර්මාණකරණය, රංගන වැඩමුළු ආදී අධ්‍යාපන හා පර්යේෂණ අංශ, තරුණී, සංවාද විචාර ආදී රස වින්දන ක්‍රියාකාරකම්

එක්තරා කාලයක ප්‍රභසන යැයි ලේබල් ගසාගත් නාට්‍යයක් සිඩ්නිහි රට දැක්වීමෙන් පසු එහි ප්‍රධාන නළුවා හමු වූ ප්‍රේක්ෂකයෙක් මුහුණේ දෑත් ඇල්ලාගෙන පැවසුවේ මේ වගේ රටක නිතාවෙන්වත් දෙයක් නැතුව උදේ හවා වැඩ කරමින් ඉන්න අපිව නිතරස්සුවට මඩතුවන්නට නොබිඛි පිය යනුවෙනි. එය ලංකාවටද අදාළය. මන්ද? එය ඒ වගවිටත් ලංකාවේ

සටිටන සේම, රොමන්ටික් බවෙන් පිරිපුන් පෙරේරා සුවලගේ තරුණ කාලයද වරින් වර වේදිකාවට කැඳවන්නේ අධ්‍යක්ෂකවරයා විසිනි. මෙහිදී අධ්‍යක්ෂකවරයා අපේ කාලයේ පොතේ ගුරුකු ලෙස ප්‍රේක්ෂකයා අතර පෙනී සිටී. එය වේදිකාවට අලුත් වෙනසකි. එසේම මෙහිදී රට පෑ නළු නිලියන් සියලු දෙනාම තම තමන්ගේ රංග විභාගයකට පැහැදිලිවම සාධාරණයක් ඉෂ්ට කර තිබූ අතර ධනන්ජය ඔවුන්ට මනා ලෙස පුරුදු පුහුණු කර තිබුණි. එය ඉදිරියේදී විප්ලවීය ප්‍රජාව කුල විශිෂ්ඨ රංගධරයන් බිහිවීමේ පෙර මං සලකුණකි. ලාංකික නළු නිලියන් හා සමාන අපේම වූ විගාමික නළු නිලී කැලක් බිහිකර ගැනීමට හැකි කැමැත්තක් ඇතිවේ.

මා දෙවනුවට සතුවට පත්වුණු කාරණාව වූයේ රංගනයක් ඉදිරිපත් කිරීමට තරම්ම නොවූ එම කුඩා ශාලාව ඉතා මනා ලෙස පුළුල් රඟලක් බවට පත් කර තිබූ අත්දැකීමයි. නාට්‍යයේ දැරීමක ඇතුළත් ජායාරූප, අඳුරු තිර පසුබිම, නාට්‍ය කණ්ඩායමේ සංවිධානය මඬුල්ල අඳුරු කල පැහැති ඇඳුම්වලින් සැරසී සිටි ආකාරය මෙන්ම අවසානයේ ප්‍රේක්ෂක සහගාහිත්වය සමඟින් පැවති සාමූහික සංගීත සාප්පය හා නාට්‍යය පිළිබඳව ප්‍රේක්ෂකයාගේ අදහස් හා විචාරයන් සමඟ පැවැති හේ පැත් සංගහයයි. එම සාමූහික ප්‍රයත්නයන් තුළින් අපට හරවත් මෙන්ම ගුණාත්මක විචාරශීලී රසික පිරිසක් බිහිකරගත හැකිය.

විවිධ මාතෘකා යටතේ ඉදිරියටත් මෙවැනිම රටක ශෛලීන් යටතේ නාට්‍ය නිර්මාණය කිරීමට සැදී පැහැදී සිටින ඔවුන්ගේ ඊළඟ අරමුණ වන්නේ මෙය විප්ලවීය ප්‍රජාව අතර පැවතී කරමින් සිඩ්නි ඇතුළු ඔස්ට්‍රේලියාවේ සෑම ප්‍රාන්තයකම රට දැක්වීමයි. ලාභ අරමුණු නොකරගත් මෙම ව්‍යාපාරිකය තුළින් ඔබටත් හරවත් මාතෘකාවක් සමඟින් ඩයස්පෝරා නාට්‍ය රංගනයක රස විඳීමට අවස්ථාවක් මෙමගින් උදාවනු ඇත. ඔබගේ වැඩබිමක, නිවසක හෝ ප්‍රජා ශාලාවක යම් කිසි ප්‍රජා සන්කාරයක් හෝ වෙනම කටයුත්තක් වෙනුවෙන් හෝ සංවිධානය කළ හැකි මෙම කෙටි නාට්‍ය ශෛලිය අරුත්බර නිර්මාණශීලී ක්‍රමවේදයකි. පවුල් ප්‍රශ්න හමුවේ තවමත් දෙවියන් සොයා යන යුගයක, දෙවියන් නැති මෙවැනි රටක, වත්මන් සමාජයට මෙම නාට්‍ය තරුණී හා සම්බන්ධවීම තුළින් පවුල් පිටිවීමේ බොහෝ ප්‍රශ්න හා විසඳුම් වෙනුවට කලාත්මක අරුත් සොයාගත හැකිය. ඔබේ ප්‍රශ්නය හා අනෙක් පවුලේ ප්‍රශ්නයද එකම වන විට එයට විචාරශීලී මනසක් තුළින් කලාත්මක අරුත් සොයාගැනීමට පහසුය. මේ සියළු කාරණා සමඟින් අරුත්බර විචාරශීලී සමත් ප්‍රේක්ෂක අපට අවුරුදු උත්සාහ කරන ධනන්ජය ඇතුළු ඒ සියල්ලන්ටම මගේ ස්තූතිය.

බියස්කෝරා රංගය

සරල සිල්ලර මොට වූ රසිකත්වයෙන් පිරි ප්‍රේක්ෂකයන් පිරිසක් බිහිවෙමින් පවතින, එහෙත් මෙතෙක් අකලට මෙන් වී කරදු පුද්ගල ලාංකීය කලා කෙරෙහි ප්‍රේක්ෂකයාගේ හැඟුම්වලට නොව බුද්ධියට අමතමින්, ආනන්දයෙන් ප්‍රඥාවට ඔවුන්ගේ දිසානතිය වෙනස් කරන්නට වැර දරන ප්‍රතිභාවෙන් පිරි අධ්‍යක්ෂකවරයෙකි. එවැනි අධ්‍යක්ෂකවරයෙකුගේ ගුරු හරුකම් ලබමින් නාට්‍ය හා රංගනය හදාරන්නට ලැබීම සිඩ්නි ප්‍රජාව ලැබූ එක්තරා භාගයකි.

මතු යටතේ නාට්‍ය හා රංගන කලාව හදාරන අපේම මතුරන් පිරිසකගේ සහයෝගයෙන්, "මැදි වියට යත්ම අප සමාජයේ බොහෝ අඩු සැමියන් තුළින් කසාද බැඳී අලුත තිබූ රොමන්ටික් බව නැති වී යන්නේ ඇයි" යන මාතෘකාව යටතේ නිර්මාණය කළ ඩයස්පෝරා රංගය මම නැරඹුවෙමි. එය ප්‍රේක්ෂකයාට සේම, රංගන ශිල්පීන්ටද සමීප වූ අපූර්වත්වයෙන් පිරි, කෙටි නාට්‍ය ශෛලී සම්ප්‍රදායේ සංවාදශීලී නිර්මාණයක් බැව් මාගේ අදහසයි. ප්‍රේක්ෂකයා සමඟ අදහස් හුවමාරු කර ගනිමින්, ඔවුන්ද රංගනයට ඇතුළත් කරගනිමින්, විවෘත වූ රංග මණ්ඩපයක් තුළ ඉතාමත් කුඩා ප්‍රේක්ෂක සංඛ්‍යාවක්

පැවැත්වීම, පහ පොත හා නූතන තාක්ෂණ පරිශීලනය වැනි නෛතික පහසුකම්වලින් පිරුණු පිටිතයේ හරුස හා රසය, කලාව තුළින් බෙදා හදා ගැනීමට කැමති ක්‍රියාකාරී සහාය සමාජයකි.

මගේ අදහසට අනුව නම් එවැනි නාට්‍ය සංස්කෘතියක් නිර්මාණය කිරීම යනු සිල්ලර ව්‍යායාමයක් නොවේ. එයට බොහෝ කැපකම් ඊමක් හා කාලයක් අවශ්‍යය. ශ්‍රී ලංකාවේ වුවද අද හටගත් නාට්‍ය සංස්කෘතියක් නැත. කොළඹ ඇතුළු තදාසන්න ප්‍රදේශ කිහිපයක් තේන්ද කොටගත් නාට්‍ය සංස්කෘතියක් බිහිවූ නිබ්‍රණය, කලාතුරකින් බිහිවෙන හොඳ නාට්‍යයක් හැරුණුකොට අද එහි අරුත්ගෙන ඇත්තේ ප්‍රභසනයයි කියාගන්නා බාල බොළඳ නාට්‍ය රැල්ලක් පවතී. අද අප පිටවන්නේ ප්‍රභසනයක වුවද, වැදගත්කම උසස් බව නොහඳුනන බලෙන් නිතස්සවන විකට යැයි කියමින්, බහුබ්‍රිත කොලොප්පම් සපයන අවරගනයේ නාට්‍යවලට හොඳම නාට්‍ය නැත්නම් ටොප්, මරු නාට්‍ය ලෙස හඳුන්වන ප්‍රේක්ෂකයන් බිහිවෙමින් පවතින වකවානුවකය. හාසය උත්පාදනය තුළින් ලැබෙන පණිවිඩවලින් සමන්විතය. ප්‍රඥාවෙන් පෝෂණය කරනු වෙනුවට අද එහි ඇත්තේ හුදු සිහනව පමණි.

දැරීමක වාර දෙසියක් පමණ ඉක්මවා තිබූ බැවිනි. එය ප්‍රේක්ෂකයාගේ වරදක් නොවේ. කලාවට නිසි අභ්‍යන්තර නොමැති විට එය එසේම සිදුවේ. පාලකයන් වුවද ප්‍රියකරන්නේ එවැනි ජනතාවක් සිටින රටකටය. කලාව, සාහිත්‍යය බඩගින්නට කන්නදැයි ඇසූ පාලකයින් සිටි රටක එය අරුමයක්ද නොවේ. බුද්ධියට ආමන්ත්‍රණය කළ හැකි කලාවක්, නාට්‍ය සංස්කෘතියක් බිහිවීම අප වැනි රටක පාලකයන්ට ප්‍රශ්නයක් වන හෙයින් ඔවුන් කලාවේ වර්ධනයට අත නිත නොදෙති. අසූ අපේ නිෂභ සමයේ තනනමට ලක්වූ ධනන්ජයගේ පූරිය වේදිකා නාට්‍ය එයට කැම උදාහරණයකි.

නැවතත් අපි ඩයස්පෝරා රංගය දෙස හැරී බලමු. මාගේ අදහසට අනුව මා මුල් වරට නැරඹූ මෙම ඩයස්පෝරා රංගයේදී සුබවාදීව නිතරින් නැති කරණාවන් කිහිපයකි. එයින් මා සතුවට පත්වූ විශේෂිතම කාරණය වන්නේ ප්‍රේක්ෂකයන් හා නළුවන් අතර සම්බන්ධතාවයයි. සබ කෝලයෙන් මිදී ප්‍රේක්ෂකයාද රංගනයට එකතුවෙමින් ඔවුන්ද නළු, නිලියන් බවට පත්වීමයි. සංවේදී මනසක් තුළින් පෙරේරා පවුලේ ගැටුම් නිරාකරණය කිරීමට ඔවුන්ද මැදිහත්වීමයි. මෙම ඩයස්පෝරා රංගනයේ ප්‍රධාන මෙන්ම එකම භූමිකාව වන්නේ පෙරේරා සුවලයි. එහිදී පෙරේරා සුවලගේ මැදිවියේ වත්මන් කාලය හා පවුලේ